

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమత్ మైసూర్ ఆండవన్

శ్రీ శ్రీనివాసరామానుజమహాదేశికైః అనుగృహీతా

॥ శ్రీవేంకటేశ స్తు తిః ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీవేంకటేశ స్తుతిః ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

యత్కృపాలేశమాత్రేణ సదోల్లసతి సన్మతిః।
వేదాంతలక్ష్మణస్సోఽయం విభాతు హృదిమే గురుః॥

శ్రీమాన్ వేదాంతసూరిః కరకమలయుగే జ్ఞానముద్రాం చ కోశం
బిమాణోఽస్థానస్థో వనరుహతులసీదామవాన్ వాదిసింహః।
బ్రహ్మజ్ఞస్సర్వతంత్రేష్వతికుశలమతిః కీర్తిమూర్తిర్మహాత్మా
శ్రేయోదర్శి జననాం కవికులతిలకః సన్నిధత్తాం సదా నః॥ 1 ॥

మాన్యాదాత్రేయగోత్రాదఖిలగుణనిధేర్మాతులాత్ దేశికేంద్రాత్
శ్రీమద్రామానుజార్యాత్ అధిగతసకలాత్మీయశస్త్రార్థసారః।
ప్రత్నాచార్యోపదిష్టాన్యనితరసులభాన్యక్తిరత్నాని యోఽదాత్
లోకాయామోదతస్తం శుభగుణజలధిం వేదచూడార్యమీడే॥ 2 ॥

వేంకం వేదాంతసూరేః పదకమలయుగం సర్వదా భావయేఽహం
ప్రాజ్ఞానాం శుద్ధబుద్ధిప్రదమురుసుఖదం మోక్షదోపాయనిష్ఠం।
యత్ప్రాప్త్యర్థం జహోవాశ్రితజనశరణోఽనంతసూరించ సుప్తౌ
విశ్వామిత్రాన్వవాయం వృషగిరిదయితః స్వీయఘంటాం ప్రదిత్సుః॥ 3 ॥

కంజస్య ద్విపదస్య పర్ణతులనాం యాతాంగులీనాం తతిః
శ్రీమద్వేదశిరోగురోరవిరతం మన్మానసే ప్రోల్లసేత్।
యం ప్రాప్తం వృషశైలనాయకహరేః ఘంటామయం ప్రాపితా
మాతా ద్వాదశవత్సరైరభిభరత్ తోతా స్వగర్భం శుభైః॥ 4 ॥

టంకం యద్దురితోపలోద్విదలనే వేదాంతసూరేః పద
 ద్వంద్వం భావయతాం అలంకృతరథచ్చత్రాది విభ్రాజతే |
 యః కాంచ్యాం విభవే నభస్య ఉదితః విష్ణోశ్శుభే భే మహే
 తీర్థాహే వృషశైలశేఖరపతేః వర్వర్తి కీర్త్యుజ్వలః || 5 ||

నాథే శ్రీకవివాదిపంచవదనాచార్యస్య జంఘాయుగం
 సంసారానుగతేర్నివర్త్య తరసా గత్యై చ నిశ్రేయసః |
 యో రామానుజసూదనూనుజసుతాసూనుర్భవత్యద్భుతః
 శ్రీరామానుజవాదిహంసగురురస్యాంతేనివాస్యార్తిహో || 6 ||

థాభాసం తదురోజవిభ్రమనిభం జాన్వోర్వ్యుగం సంస్మరా-
 మ్యాత్మజ్ఞానదదర్పణం పదజషాం శ్రుత్యంతచూడాగురోః |
 ప్రాచార్యస్య ముదావహో వరదగుర్వాఖ్యస్య యః శైశవే
 తస్యానుగ్రహతః ప్రభావితమతిస్సాశీర్వచః ప్రేక్షితః || 7 ||

ఆర్యో దేశికవర్య ఏష నియతశ్చారూరుయుగ్మం స్తువం
 న్యాస శ్రీకృతమంగలాభిషవణ స్తన్నాగశుండోపమం |
 పిత్రా యస్సముపాత్తకర్మనిచయ స్తేనోపనీత స్తథా
 సాంగాధ్యాయ ఉపాజహార సుదతీం లేభే గురుం తం స్తువే || 8 ||

కల్యాణం దిశతాత్ కటీతటవరః దివ్యస్త్రయాశేఖరా-
 చార్యస్యామలకోమలాద్రిరుచిరః శ్రీవాసనామోదితః |
 వేదాంతద్వయమాత్మమాతులకృపాభూమ్నా రహస్యాన్యపి
 ప్రాప్యభ్రాజత సర్వశాస్త్రనిపుణో యస్తం శ్రయే దేశికం || 9 ||

విశ్వాసాతిశయం దిశేదవిరతం శ్రీవేదచూడాగురోః
 కట్యా చోర్ధ్వధృతస్సుధాంశుధవలో భాత్యుత్తరీయస్సదా |
 కాంచ్యాం యో వరదం రమాసహచరం సంసేవమానో నుతీః
 సర్వాభీష్టఫలప్రదాస్సుపతతాం బహీర్విత్వతన్వః బభౌ || 10 ||

తారార్థం నిగమాంతదేశికమణిః నాభిర్మహాభేర్మహా-

వర్తోత్కర్షవతీ స్ఫుటం ప్రకటయత్వాత్మావబోధం హితం |
పారావార పరీవృతేఽతిమహితే తారార్థధారాధరః

యోఽవర్షత్ స్వకృతే రహస్యనిచయే లోకాభిరక్షోన్మునాః || 11 ||

కింవా వర్ణయితుం క్షమా వయమిమే యో నిర్మయే సత్కృతిః

తద్దేయాదుదరం వలిత్రయధరం శ్రీవేదచూడాగురోః |
భక్తేష్టప్రదమాప్తసింధరముఖం బంధుం బుధానాం సదా
శ్లోకైస్సంస్తు తవాఽ అవాప సకలాస్సిద్ధీశ్చ సర్వేష్టదాః || 12 ||

కర్తవ్యం సకృదేవ తత్ప్రపదనం సర్వార్థదం శ్రీపతే

శాస్త్రో దీరితవర్తనేత్యసదృశైః గ్రంథైర్వ్యవాస్థాపయత్ |
యో వా వేంకటనాథదేశికమణిః విద్విద్భి రాశంసితః
శ్రీశైలేశదయాశతీం విరచయన్వృష్టస్త మాభావయే || 13 ||

కేనాన్యేన వివాదతో మలినతాం ప్రాప్తా ప్రపత్తిః పరా

నిర్దుష్టా సకలేష్టదా శ్రుతిశిరస్సూరిం వినా రక్షితా |
యేనాద్యావధి సుప్రతిష్ఠితమితా నిష్కంటకా భ్రాజతే
సోఽయం శ్రీనిగమాంతదేశికమణిః భూయాత్ సతాం శ్రేయసే || 14 ||

సన్మార్గం నయతాత్ తనోతు సదయం వేదాంతసూరేరురః

స్వాంతం మే విమలీకరోతు చ సదా సద్భావనాపూరితం |
సారాసారవివేచకం కలయతాత్ శ్రీరంగరాజోషితం
తత్తాదృజ్మనసం పరాత్పరరసం సంచితయామ్యన్వహం || 15 ||

రీతిస్సర్వా యదీయా సకలజనమనోహరిణీ శర్మదాత్రీ

బాహ్వోర్మూలే విభాతాం శ్రుతిశిఖరగురోరంకితే శంకచక్రే |
చక్రే శ్రీరంగనేతుశ్చరణకమలయోర్మంగళాశాసనం యః
వాద్యున్మత్తాఽ జిగాయ ప్రముదితహృదయస్సంస్తువే తం సదాహం || 16 ||

వేదాంతాచార్యవర్యో దిశతు సువిశదం సర్వవేదాంత తత్వం
 వ్యాఖ్యాముద్రాకరో య శ్శుభగుణనిలయస్సత్యవాక్ శుద్ధకర్మా |
 ప్రజ్ఞాకల్పద్రుమస్సన్ సకలసుమనసాం సర్వకామాన్ ప్రదేయాత్
 ధన్యా యత్సప్తశత్యామహమతివిభవం కీలకేఽపీక్షితారః || 17 ||

దాంతో వేదాంతసూరిర్విషమభవకృతాత్ బంధనాన్మోచయేన్నః
 ప్రజ్ఞాకూపారపారంగత ఉరుకరుణః పుస్తకోద్భాసిహస్తః |
 యః ప్రాగస్తోకబుద్ధిం వ్యజయత విబుధం కృష్ణమిశ్రం ప్రభావాన్
 స్వీయాత్ సంకల్పసూర్యోదయత ఇహ ముదా ప్రాప తం
 సంశ్రయేఽహం || 18 ||

తాంతానస్మాన్ నితాంతం కరణపరవశాన్ సాంత్యయేదాత్మవాగ్భిః
 యత్తాతోఽనంతసూరిస్స్వయమపి సకలామ్నాయచూడార్యసూరిః |
 కంఠస్తస్యోపకంఠానతజననివహాన్ శంఖసంకాశకాశః
 శ్రీభాష్యం కంఠపాఠం వ్యతనుత సులభం తం చ సంభావయామి || 19 ||

చార్వాకాన్ చారుగీర్భిః శ్రుతిపథవిముఖాన్ లోకసమ్మోహకాంస్తాన్
 అద్ధా దూరీచకార శ్రుతిశిఖరగురుర్నీతిమూర్తిత్రయీభిః |
 సచ్ఛాపరిత్రం యదీయం తదవతు మహతో దుష్కృతాన్మాం పునాతు
 వైదుష్యం చాతనోతు ప్రియహయవదనాంభోజ పీయూషపాయీ || 20 ||

యస్మిన్ రామానుజార్యః పరమకరుణయా స్వీయసిద్ధాంతరక్షా-
 భారం శ్రీకూరనాథప్రభృతిగురువరద్వారతోఽస్థాపయత్ సః |
 వేదాంతార్యాభిధానః కలితబహుయశాః లక్ష్మణాంశం దధానః
 కుర్యాత్ వైరాగ్యమూర్తిస్త్యధికశతకృతీః సర్వజిహ్వా విధేయాః || 21 ||

వర్ధిష్ణుర్విష్ణునామ్నాం జపత ఇహ జనో యాతి సర్వార్థసిద్ధిం
 వేదాంతాచార్యనామ్నాం మననత ఉభయామ్నాయవేత్తా చకాన్తి |

తత్పాదాబ్జప్రణామాదనితరసులభాం స్తాన్పుమర్థానుపైతి
తద్గ్రంథాలోకనేన ప్రవిజితవిమతస్సంప్రబుద్ధౌ విభాతి || 22 ||

యస్సాక్షాదేవంకటేశో జగదుపకృతయే స్వేన నామ్నావిరాసీత్
తద్ఘంటాంశోఽథవేతి ప్రథిత ఇహ గురుర్యస్య పుత్రోఽపి తద్వత్ |
శ్రీమద్దేవాధిరాజో వరద ఇతి సమాభిఖ్యయాసీత్ ప్రసిద్ధః
తం విద్వద్బృందవంద్యం సుతవరసహితం వేదచూడార్య మీడే || 23 ||

మేనేఽమేయప్రభావం ప్రతిభటరహితం సర్వతంత్రస్వతంత్రం
కుర్వాణం వీక్ష్య యామే త్వనితరసుకరం రంగపాదూసహస్రం |
యం చ శ్రీరంగరాజః కవికథకఘటాకేసరీత్యాజుహోవ
శ్రేయస్సూతిం సతాం తం రచితబహుకృతిం సంస్తువే దేశికేంద్రం || 24 ||

సంక్షిప్తా విస్తృతా వా కృతి తతిరతులా తత్తదిచ్చానురూపా
వేదాంతార్యప్రణీతా సకలజనమనోహారిణీ ధారణీయా |
సంఖ్యాతీతాపి తత్ర ప్రభవతి విదితా ముక్తయే కాచిదేకా
తత్తాదృక్తారతమ్యం కృతిషు న తు ఫలే యస్య తం సంస్తువీమి || 25 ||

నిత్యం తత్కర్ణయుగ్మం శ్రుతిమధురమనుం శ్రీముఖోద్భాసి వర్ణం
మద్గీతం శ్లోకరూపం నిశమయతు గురుస్సర్వదం సర్వదాతా |
వేదాంతార్యస్సవర్ణం నిజతనయకృతం హర్షతో గానలోలాన్
సంప్రేక్ష్యాధ్యాత్మచింతాఫలభుగభిముఖాన్ సంవిధత్తాం శ్రితాన్నః || 26 ||

ధత్తే శ్రీవైష్ణవీయాం శ్రియమళికతలం సూర్ధ్వపుండ్రోజ్జ్వలం యత్
వేదాంతార్యస్య తత్తద్గురువరకృపయా సర్వ ఏవోపయంతు |
వ్యాఖ్యా సౌదర్శనీయా యతిపతిరచితశ్రీతభాష్యస్య యాప్తా
యశ్చ ప్రాచీకటత్తాం అతివిమలమతిష్వద్య యావత్ స్తువే తం || 27 ||

తామేవాహం సమీడే కవికథకహరేర్పిలచూడాం సుకేశైః
యుక్తా మస్యాబ్జమాధీప్రతిభిరివ హరేర్మూర్తిమద్భిః కటాక్షైః |

ఏవం చాపాదచూడం గురువరసుషుమా సంశ్రితానాం సుశోభాం
సర్వక్షేమాయ నిత్యం ప్రదిశతు చ మహాచార్యభూమా మహాత్మా || 28 ||

సత్యం శాంతిర్విరక్తిర్విజితకరణతా సాధుతా పారతంత్ర్యం
నైస్పృహ్యం ధీరతా శ్రీపతిపదకమలాసక్తి రక్షోభ్యతా చ |
కారుణ్యం నిర్భరత్వం శుచిమృదుపటుతా నమ్రతా మాన్యతేతి
యస్మిన్నాజానశుద్ధాశ్శుభగుణనివహాస్తం శ్రయే దేశికేంద్రం || 29 ||

దాతా వేదాంతసూరిః శ్రుతిశతసుధియః సంశ్రితానాం దయాలుః
నానాసిద్ధాంతవేత్తా ప్రణతమతిమతాం సద్రహస్యోపదేష్టా |
విశ్వాత్మోజ్జీవనైకప్రపదనకలయా దర్శితా త్మప్రకర్షః
సంఖ్యాతీతప్రబంధప్రణయననిపుణః పాతు నస్తన్మనస్కృ || 30 ||

హృద్యాం స్వాద్యాం రసజ్ఞా స్తుతిమము మధునా
యత్ త్వదీయాం బుధానాం
మోదాత్ వేదాంతసూరే! విభవకృతజనే!
కీలకేఽన్యాసమానే |
ఆనందోద్వర్షవర్షే రసయతి తదిదం
త్వత్కటాక్షేక్షితానాం
అస్మాకం భాగధేయం సుఫలితమభవత్
సప్తశత్యుత్సవాహే || 31 ||

దివ్యా వ్యాఖ్యానరీతిర్వివిధకృతి తతేర్యత్కృతా సుప్రసిద్ధా
లక్ష్మ్యస్తత్వప్రతిష్ఠా ప్రపదనమహిమోత్కర్షతాఽఽవిష్కృతా చ |
యద్విక్షిప్తా విపక్షా యతిపతిమతసంరక్షణేఽత్యంతదక్షః
సోఽయం వేదాంతసూరిర్విలసతు జగతాం రక్షణే బద్ధదీక్షః || 32 ||

|| ఇతి శ్రీవేంకటేశ స్తుతిః సమాప్తా ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః ||